

Motion nr Skåne 2

Elkostnader

Trolle-Ljungby-Gualövs, Västra Vrams, Södra Villands, Norra Åsums, Södra Gälds och Mellersta Gälds

Elkostnaden för en lantbrukare består av två delar, avgifter för elnätet och avgifter för elkraften. Varje elkund kan själv välja vilken leverantör av elkraft han vill köpa sin el av. Sedan avregleringen av elmarknaden har priset på el stigit kraftigt. Mindre känt är att priset på elnätet (där ingen valfrihet finns av naturliga skäl) har ökat minst lika mycket under en kort period.

Under 2007 slopade Eon bevakningsabonnemang för lantbrukare som enbart använder sin elnätsanslutning under några månader under året. Med ett bevakningsabonnemang betalar lantbrukaren endast för den tid som elnätet används.

På fem år har den fasta nätavgiften för en lantbrukare (med nätanslutning till Eon) fördubblats, samtidigt som den rörliga nätavgiften har ökat 2,5 gånger! Mellan en lantbrukare inom Eons nätområde och en annan lantbrukare några hundra meter bort, men med ett annat nätbolag, skiljer sig nätavgifterna väsentligt. Många andra elnätsbolag har idag ungefär samma prisnivå som Eon hade för fem år sedan. Se nedan för exempel.

<u>Eon priser bevakning</u>	<u>50 A</u>	<u>100 A</u>	<u>125 A</u>	<u>rörlig avgift öre/kWh</u>
Vår 2005	4 849	10 645	13 669	6,64
Höst 2005	5 924	12 732	16 296	8,76
Höst 2010	9 516	21 112	27 572	16,40

<u>Övriga nätbolag priser 2010</u>	<u>50 A</u>	<u>100 A</u>	<u>125 A</u>	<u>rörlig avgift öre/kWh</u>
C4 Energi	4 760	12 424	17 807	4,30
Bromölla	4 000	8 000	10 000	13,00
Lunds Energi	5 220	9 420	11 420	16,40
Olseröd	5 922	11 928	14 880	10,00

Investeringar i bevakning är väldigt kostsamt och har mycket lång avskrivningstid. Vissa år behöver inte bevakningssystemet användas alls medan andra år används det desto mer. När en lantbrukare investerade i bevakning var en förutsättning att både den fasta och rörliga avgiften för elnätet var relativt låg. Detta var tidigare möjligt i systemet med låg och hög tariff eftersom bevakningen används enbart då belastningen på elnätet i övrigt är låg (bevakningssäsongen).

Då det numera är orealistiskt höga årsavgifter på bevakningsanslutningarna så begär Trolle Ljungby-Gualöv LRF-avdelning att LRF agerar i kraft av representant för markägare och påverkar Eon till att återinföra elnätsabonnemangsformen bevakningsabonnemang med betydligt lägre fasta och rörliga kostnader.

Trolle Ljungby-Gualöv LRF-avdelning anser även att LRF skall kartlägga prisutvecklingen på Eons abonnemangavgifter för elnätsabonnemang på landsbygden och ställer denna i relation till elnätbolagets höga lönsamhet i en monopolmarknad. Motionen föreslås gå till LRF Riksförbundsstämma.

Västra Vrams, Norra Åsums, Södra Gärds, Södra Villands och Mellersta Gärds lokalavdelningar framhåller att vid bevakningsabonnemang så varierar avgifterna mellan olika företag och avgiften verkar orimligt hög hos vissa bolag, speciellt om man jämför med angränsande bolag. Eftersom det är det företag som har koncession i området som har ensamrätt på ledningarna verkar skillnaderna i avgifter orimligt stora, eftersom den gäller tre månader på sommaren när belastningen på elnätet är låg.

Då det verkar vara orealistiskt höga anslutningsavgifter, årliga abonnemangavgifter och överföringsavgifter på bevakningsanslutningarna så begär lokalavdelningarna att LRF kartlägger anslutningsavgifter, årliga korttidsavgifter och överföringsavgifter för el-abonnemang på landsbygden och tar upp frågan med Energimarknadsmyndigheten. Motionerna föreslås gå till LRF:s riksförbundsstämma.

LRF Skånes styrelse konstaterar att monopol råder på elnätsmarknaden. Nätbolagen har delat upp Sverige geografiskt mellan sig och enskilda abonnenter har inte möjlighet att påverka vem som levererar tjänsten elnät till dem. Detta öppnar för de stora prisskillnader som åskådliggörs i motionärernas exempel.

För att förhindra att nätbolagen tar oskäliga avgifter, har Energimarknadsinspektionen fått i uppdrag att bedriva tillsyn över nätbolagen och kontrollera att elnätsavgifterna är skäliga. Eftersom elnät är en monopolverksamhet är Energimarknadsinspektionens roll som tillsynsmyndighet viktig. Den enskilde abonnenten är hänvisad till att Energimarknadsinspektionen gör ett gott jobb via sin tillsyn.

I samband med granskningen för åren 2003 – 2008 fick ett antal nätföretag betala tillbaka cirka 140 miljoner kronor till kunderna, eftersom att nätavgifterna hos vissa bolag ansågs ha varit högre än vad som var skäligt.

Energimarknadsinspektionens senaste tillsynsrapport är från år 2009. I rapporten skriver Energimarknadsinspektionen att elnätsföretagen har höjt sina avgifter med 7,7 procent för år 2009. Höjningarna förklaras främst av ökade kostnader

för ökad leveranssäkerhet och höjda avgifter för stamnätet. Företagen ökar också sin lönsamhet i nätverksamheten, konstaterar Energimarknadsinspektionen.

I en promemoria över utvecklingen av elnätsavgifter 2009-2010, konstaterar Energimarknadsinspektionen att nätföretagen höjer sina avgifter kraftigt för år 2010, efter en lång period av oförändrade nätavgifter. De genomsnittliga höjningarna uppgår till mellan 6 och 9 procent för år 2010.

Tillsynen för avgifterna för år 2010 påbörjas först hösten 2011. Från och med år 2012 ändras denna reglering i efterhand till att bli förhandsreglering istället.

Energimarknadsinspektionen sammanställer varje år nätavgifterna i hela landet. Sammanställningar över detta finns på Energimarknadsinspektionens hemsida, www.ei.se. Där ligger även sammanställningar över nätbolagens årsrapporter och jämförelser av deras resultat- och balansräkningar.

Nätavgiften består av en fast och en rörlig del. Det är den totala avgiften som bedöms av Energimarknadsinspektionen vid deras kontroller. Utifrån motionärernas uppgifter kan man göra ett exempel: antag att vi har en 100 A säkring, och förbrukar 50 000 kWh under en bevakningssäsong. Siffrorna baserar sig på uppgifterna i motionen från Trolle-Ljungby-Gualövs lokalavdelning. Prisjämförelsen blir som följer:

	Fast avgift 100 Ampere säkring	Rörlig avgift öre/kWh	Summa, 50 000 kWh förbrukning	Abonnemangstyp
Eon vår 2005	10 645	6,64	13 965	Bevakning
Eon höst 2005	12 732	8,76	17 112	Bevakning
Eon höst 2010	21 112	16,40	29 312	Helår
C4 Energi	12 424	4,30	14 574	Bevakning
Bromölla	8 000	13,00	14 500	Helår
Lunds Energi	9 420	16,40	17 620	Helår
Olseröd	11 928	10,00	16 928	Bevakning

Enligt prisjämförelsen ovan, varierar den totala kostnaden mellan ca 15 000 kr och närmare 30 000 kr. Styrelsen finner det anmärkningsvärt att skillnaderna mellan bolagen är så stora. Styrelsen finner det också anmärkningsvärt att Eons avgifter ökat så kraftigt sedan 2005.

I en artikel i ATL från den 18 februari 2011, säger en talesperson för Eon att de tagit bort de olika typer av abonnemang de tidigare haft. Styrelsen anser att i en situation, där ett enskilt nätbolag har monopol på nätabonnemang i ett visst område, är det viktigt att det finns större valfrihet för abonnenten att välja mellan olika typer av abonnemang.

LRF Skånes stämma beslutade att uppdra åt LRF Skånes styrelse att sända en skrivelse till Eon, där man framför vikten av att det finns större möjligheter att välja mellan olika typer av abonnemang, till exempel att återinföra bevakningsabonnemang.

Dessutom skall LRF Skånes styrelse sända en skrivelse till Energi- marknadsinspektionen och Näringsdepartementet som:

- påtalar den obalans i konkurrensen som uppstår när det är områdeskoncession,
- belyser kostnadsökningarna för exempelvis dem som har Eons elnät sedan 2005
- åskådliggör skillnaden idag mellan de olika nätbolagen enligt motionärerna,
- påtalar behovet av större valfrihet mellan olika typer av abonnemang samt
- betonar vikten av att Energimarknadsinspektionen bedriver en kraftfull tillsyn och kontroll som medför sänkta nätavgifter.

LRF Skåne yrkar att riksförbundsstämman beslutar uppdra åt riksförbundsstyrelsen

att bevakas att Energimarknadsinspektionen arbetar effektivt och kraftfullt verkar för sänkta nätavgifter.